Громадська організація
«Київський економічний науковий центр»

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ

НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

«СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК РЕГІОНІВ: МЕТОДИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ»

17 жовтня 2020 року

Київ
2020

УДК 330.34:332.012.23(063)
С 69

Соціально-економічний розвиток регіонів: методичні та практичні аспекти: збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Київ, 17 жовтня 2020 р.). – К.: ГО «Київський економічний науковий центр», 2020. – 92 с.

УДК 330.34:332.012.23(063)
С 69

Усі матеріали подаються в авторській редакції.

© Колектив авторів, 2020
© Київський економічний науковий центр, 2020

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ДУМКИ

Іванов С. В., Ляшенко В. І.
ІНСТИТУЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗШИРЕННЯ ФУНКЦІОНАЛУ РЕГІОНАЛЬНИХ НАУКОВИХ ЦЕНТРІВ НАН УКРАЇНИ, НАЦІОНАЛЬНИХ ГАЛУЗЕВИХ АКАДЕМІЙ ТА МОН УКРАЇНИ 5

Сердюк О. С., Петрова І. П.
ТВЕРДІ ВІДХОДИ ВИРОБНИЦТВА ЯК ПОТЕНЦІЙНЕ ДЖЕРЕЛО НЕРЕГУЛЬОВАНИХ НЕГАТИВНИХ ЗОВНІШНІХ ЕФЕКТІВ.....13

СЕКЦІЯ 2. ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ

Авдєєнко А. С.
ФІНАНСОВИЙ СТАН ПІДПРИЄМСТВА ТА ШЛЯХИ ЙОГО ПОКРАЩЕННЯ 19

Главацький С. С., Назарова Л. В.
НЕОБХІДНІСТЬ ПЛАНУВАННЯ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКО-ВИРОБНИЧИХ СИСТЕМ.....23

Дуднік Д. С.
ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК ПІДПРИЄМСТВА.....27

Зайва О. В., Назарова Л. В.
ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ ВИРОБНИЦТВОМ НА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОМУ ПІДПРИЄМСТВІ 31

Коваленко К. М., Назарова Л. В.
ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ МАРКЕТИНГОМ 36

Косар І. С., Назарова Л. В.
НЕОБХІДНІСТЬ ОЦІНКИ КОНКУРЕНТОЇ ПОЗИЦІЇ ПІДПРИЄМСТВА НА РИНКУ.....40

Лащенко Х. С., Назарова Л. В.
ОБ'ЄКТИВНА НЕОБХІДНІСТЬ, УМОВИ І ФАКТОРИ АДАПТАЦІЇ ПІДПРИЄМСТВ ДО УМОВ КОНКУРЕНЦІЇ 43

Цаволик М. В., Назарова Л. В.
ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ РЕАЛІЗАЦІЇ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЕКТІВ.....48

СЕКЦІЯ 3. РОЗВИТОК ПРОДУКТИВНИХ СИЛ І РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА

Беккер М. Л.
ОСОБЛИВОСТІ РОЗРОБКИ СТРАТЕГІЙ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ І ПРАКТИКИ.....53

СЕКЦІЯ 4. ЕКОНОМІКА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ ТА ОХОРОНИ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

Nikolaychuk T. O.
VOUCHING AS ECO-GROWTH'S TOOL IN NATURE RESERVE FUND 58

СЕКЦІЯ 5. ГРОШІ, ФІНАНСИ І КРЕДИТ

Андрющенко І. Є., Омельченко В. В.
ДІАГНОСТИКА ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЕФЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ПІДПРИЄМСТВА 64

Андрющенко І. Є., Потась С. Г.
ФІНАНСОВИЙ ПОТЕНЦІАЛ ПІДПРИЄМСТВА ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ЙОГО ДІЯЛЬНОСТІ 67

Івашко А. О., Вергелюк Ю. Ю.
ДОСВІД ВЕЛИКОБРИТАНІЇ ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ ІНСТИТУТІВ СПІЛЬНОГО ІНВЕСТУВАННЯ 69

Паславська Р. Ю.
ЕФЕКТИВНІСТЬ СИСТЕМИ АДМІНІСТРУВАННЯ ПОДАТКІВ В УКРАЇНІ 73

СЕКЦІЯ 6. БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК, АНАЛІЗ ТА АУДИТ

Конюшенко Т. Ю., Роздобудько В. В.
СУЧАСНИЙ СТАН АУДИТОРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ 79

Котига Т. В.
ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ ОПЕРАЦІЙНИХ ДОХОДІВ ТОРГОВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ 84

Остапенко А. О., Штефан Н. М.
МЕТОДИ ОЦІНКИ ВАРТОСТІ БІЗНЕСУ: ПРОБЛЕМИ ЇХ ВИКОРИСТАННЯ 89

потенціалу, які дозволяють оперативно виявити відхилення від запланованих параметрів економічного розвитку та своєчасно внести необхідні корективи. Без реалізації цього завдання проблематично забезпечити дієвість функціонування всього економічного механізму.

Література:

1. Оспіщев В.І., Нагорна І.В. Класифікація чинників впливу на фінансову стійкість підприємств. *Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі і послуг* : зб. наук. праць. / редкол.: О.І. Черевко (відпов. ред.) та ін. Харків : Вид-во Харків. ДУ харчування та торгівлі. 2016. Вип. 2 (10). № 694. С. 218–223.

Івашко А. О.
студентка
Науковий керівник: **Вергелюк Ю. Ю.**
кандидат економічних наук,
доцент кафедри фінансових ринків
Університет державної фіскальної служби України
м. Ірпінь, Київська область, Україна

ДОСВІД ВЕЛИКОБРИТАНІЇ ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ ІНСТИТУТІВ СПІЛЬНОГО ІНВЕСТУВАННЯ

У країнах з розвиненою ринковою економікою інститути спільного інвестування (ІСІ), поряд з недержавними пенсійними фондами та страховими компаніями, є одними з найбільш ефективних фінансових інститутів, які здійснюють акумуляцію та перерозподіл інвестиційних ресурсів. Розвиток індустрії спільного інвестування становить один із стимулів для розвитку фондового ринку, а саме це є обов’язковою умовою залучення капіталу в національну економіку.

Сталий економічний розвиток в Україні можливий лише за умови залучення достатніх обсягів інвестиційних ресурсів для здійснення структурних зрушень у господарському комплексі країни. Проте в умовах еволюційного розвитку банківської системи остання не в змозі забезпечити нагромадження достатнього обсягу інвестиційних ресурсів для забезпечення економічного зростання, а залучення значного зарубіжного капіталу призведе до втрати економічної незалежності.

Досвід зарубіжних країн, що успішно реалізували сценарій ринкових трансформацій, переконливо свідчить, що серед загальних завдань щодо розвитку фінансового сектору особливе місце займають питання, пов'язані із функціонуванням інститутів спільного інвестування (ІСІ) [3, с. 82].

Перший інвестиційний фонд у світі було створено у серпні 1822 р. у Бельгії, через кілька десятиліть у Швейцарії і Франції [2, с. 67]. Як масове явище вони почали розвиватися лише після Другої світової війни, складаючи конкуренцію банкам та іншим фінансовим інститутам [4, с. 130]. Найбільшого поширення інвестиційні фонди набули у Великобританії та США. В Україні класичні з точки зору їхньої природи та функцій, інвестиційні фонди почали створюватись після прийняття Закону «Про інсти-тути спільного інвестування (пайові та корпоративні інвестиційні фонди)» [1].

Серед європейських країн найбільш цікавим є досвід Великобританії в організації функціонування ІСІ. Це пояснюється тим, що ряд країн Східної та Центральної Європи обрали в якості моделі створення власних ІСІ саме англійську систему спільного інвестування [4, с. 131]. Також Великобританія має високу динаміку зростання фондового ринку. Так, наприклад, за останні десять років вартість активів ІСІ збільшилася більш ніж у п'ять разів [6, с. 287].

У Великобританії поширені три типи регульованих інвестиційних фондів: unit trust (пайовий інвестиційний фонд (ПІФ)) – відкритий інвестиційний фонд контрактного типу; investment trust (інвестиційний траст) – акціонерне товариство – інвестиційний

фонд закритого типу; інвестиційні компанії відкритого типу (open-end investment company) [2, с. 205]. Ці інвестиційні фонди істотно не розрізняються за структурою активів. Головне їхнє розходження полягає в організаційно-правовій формі інвестиційних фондів.

Юніт-трасти є, по суті, фондами закритого типу. Зміст роботи такого фонду укладається в тому, що інвестор передає в довірче керування свої грошові внески, отримуючи свідоцтво про внесення паю (пайовий сертифікат). Управління створеним капіталом здійснюється спільно піклувальником і керуючим. Об'єктами інвестування трастів можуть бути цінні папери, нерухомість, похідні цінні папери, короткотермінові фінансові інструменти. Продаж і купівля паїв здійснюється за цінами, які відповідають частці активів трасту, що припадає на один пай. Винагорода керуючому визначається як певний відсоток від вартості активів трасту (як правило, 0,75–2%). Юніт-трасти звільнені від сплати податків на прибутки, але зобов'язані розподіляти весь прибуток. Доходи власників паїв оподатковуються за базовою ставкою прибуткового податку.

Останнім часом на зміну юніт-трастам, які діють на підставі специфічного британського законодавства про трасти, приходять відкриті інвестиційні компанії, створені відповідно до Директиви Європейського Союзу, яка декларує загальні уніфіковані принципи створення ІСІ. Це відбувається завдяки тому, що інвестиційними компаніями легше керувати, інвесторам зрозуміліша структура ціноутворення, акції таких компаній легше продавати за межами Великобританії. Нині активи пайових трастів становлять 141 млрд фунтів стерлінгів. За умови їх розвитку можна очікувати значного зростання цього показника.

Відмінними рисами інвестиційних фондів як форми колективного інвестування у Великобританії є наступні риси цієї системи: інвестиційні фонди являють вдалий приклад сполучення в одній сфері небанківських керуючих компаній та великих і надійних банківських трастів; діяльність ІСІ забезпечується різними спеціалізованими фінансовими організаціями – керуючою

компанією, реєстраторами, адміністратором фондів, трастами, кастодіанами (депозитарні банки), брокерами-дилерами, оцінювачами і незалежними аудиторами [2, с. 156].

Широкі повноваження керуючої компанії врівноважуються зовнішнім контролем за її діяльністю в інтересах інвесторів з боку незалежного від керуючої компанії трасту. Траст здійснює контроль грошових рахунків і рахунків цінних паперів у депозитарного банку, на яких зберігається майно, що складає пайовий фонд. У Великобританії кастодіанами є великі банки. Причина не тільки в тому, що клієнти більш довіряють банкам як великій і надійній фінансовій структурі, але насамперед у тому, що тільки такий кастодіан реально може запропонувати своїм клієнтам забезпечення постачань проти платежу у відношенні активів, що складають фонд, а також конвертацію валют при угодах з активами фондів і одержанні дивідендів, виплату відсотків по грошових депозитах, оперативний переказ грошей і деякі інші операції, що відносяться до банківської діяльності.

З досвіду Великобританії було б корисним врахувати в нормативних актах стосовно пайових інвестиційних фондів в Україні наступні пропозиції: описати повноваження спеціалізованого депозитарію саме як діяльність у якості трасту, тобто окремо від діяльності в якості кастодіана для грошових коштів і цінних паперів, що складають пайові інвестиційні фонди; ввести повну незалежність такого спеціалізованого депозитарію (трасту) від керуючої компанії; передбачити можливість використання поряд з попереднім наступного контролю спеціалізованого депозитарію (трасту) за керуючою компанією.

Таким чином, можна визначити потенційну можливість спрямувати переформування вітчизняного ринку спільного інвестування за принципами діяльності та побудови на модель, що застосовується у Великобританії. Крім того, потрібно реально оцінювати внутрішні і зовнішні чинники розвитку України, враховуючи як її можливості, так і ставлення до неї у світі. Для цього необхідно сприяти інвестиційному режиму, удоско-налити державне

регулювання інвестиційною діяльністю, створити нормативну базу, яка б забезпечила відповідні передумови та гарантії, завдяки яким інвестори можуть бути впевнені у завтрашньому дні.

Література:

1. Про інститути спільного інвестування: Закон України № 5080-VI від 05.07.2012. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5080-17#Text
2. Васильев Г.А., Каменева Н.Г. Организация фондового рынка в Западной Европе. *Экономическое образование*, 2003. 324 с.
3. Вергелюк Ю.Ю. Інвестиційні можливості венчурних фондів в Україні. *Стратегія і практика інноваційного розвитку фінансового сектору України (присвяченої пам'яті професора Л. Л. Тарангул) :* зб. матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 20–22 березня 2019 р., м. Ірпінь. / Ун-т ДФС України, Навч.-наук. ін-т фінансів, банківської справи, Академія економічних наук України [та ін.]. Ірпінь, 2019. С. 82–83.
4. Кузнєцова Н.С., Назарчук І.Р. Ринок цінних паперів в Україні: правові основи формування та функціонування. *Юрінком Інтер*. 2017. №6. С. 128–131.
5. Український банківський портал. URL: http://www.banker.com.ua/ (дата звернення: 27.09.2020).
6. Шелудько В.М. Фінансовий ринок : навч. посіб. Вид. 2-ге. Київ, 2003. 535 с.

Паславська Р. Ю.
кандидат економічних наук,
асистент кафедри фінансів, грошового обігу і кредиту
Львівський національний університет імені Івана Франка
м. Львів, Україна

ЕФЕКТИВНІСТЬ СИСТЕМИ АДМІНІСТРУВАННЯ ПОДАТКІВ В УКРАЇНІ

Спрямованість на досягнення певних результатів і ефективності є головною ознакою функціонування будь-якої системи, в тому числі й системи адміністрування податків. Ефективність адміні-

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ

«СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК РЕГІОНІВ: МЕТОДИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ»

м. Київ, 17 жовтня 2020 року

Редактор, коректор – А.В. Білий
Технічний редактор, комп'ютерна верстка – Ю.Г. Войтюк

Видано за авторською редакцією.
Здано в роботу 19.18.2020 р. Підписано до друку 21.10.2020 р.
Формат 60х84/16. Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman.
Цифровий друк. Ум. друк. арк. 5,35. Зам. № 1710-76. Тираж 100 прим.
Ціна договірна.
Віддруковано з готового оригінал-макету: ФОП Головко О.А.
Моб.тел: +38 099 414 86 36

Printed in Ukraine